

► منظور از محیط تربیت و یادگیری، بافت اجتماعی، روانی و آموزشی است که تربیت و یادگیری در آن صورت می‌گیرد و بر روی همه ابعاد یادگیری دانش آموزان اعم از چگونگی رخ دادن یادگیری، چرایی یادگیری و محتوای یادگیری اثر می‌گذارد. این محیط، شامل کلاس درس، محیط مدرسه، محیط خانواده و فعالیت‌های داوطلبانه و به طور کلی تمام ابعاد و صحنه‌های زندگی روزمره است که حیات مادی و معنوی متربیان را در برمی‌گیرد. بر همین اساس بهره‌گیری از ظرفیت‌های نظام هستی، تجربه‌اندوزی در محیط‌های واقعی بلکه زندگی آزادانه و طبیعی و شرافتماندانه و طیب در محیط‌های مادی و معنوی در جهت تربیت ساختار شناختی، شناخت حقیقت و شناخت خداوند و تقریب به خداوند، نیازمند داشتن نگاهی وسیع به محیط تربیت و یادگیری است. به طور کلی می‌توان محیط‌های تربیت و یادگیری را با توجه به نفوذ گسترده فناوری در زندگی امروزه بشری، به دو دسته محیط‌های فیزیکی و محیط‌های اینترنتی طبقه‌بندی کرد. محیط‌های فیزیکی، شامل همه موقعیت‌هایی می‌شود که فرآیند تربیت و یادگیری دانش آموزان در آن محیط‌ها، تحت تأثیر قرار می‌گیرد. محیط خانه، اجتماع و کلاس درس نمونه‌هایی از این نوع هستند که با استی با توجه به تغییر نگرش نسبت به فرآیند یادگیری، امکان تعامل مناسب مترتبی با محیط پیرامونی و افراد حاضر در آن محیط فراهم شود تا تربیت و یادگیری مطلوب رخ دهد. به عنوان مثال، برای اجرای رویکردهای فعال، فرآیند محور و دانش آموز محور در فرآیند آموزش ریاضی، فضای کلاس، میز و صندلی دانش آموز با استی به گونه‌ای باشد که امکان کار گروهی و تعامل با همکلاسی‌ها را به او بدهد. در همین خصوص، بخشی از ویژگی‌های محیط کلاس درس ریاضی می‌تواند شامل استفاده از میز و یا صندلی یک نفره که قابلیت چیدمان مختلف توسط معلم را دارند، یا استفاده از میزهای مستطیل شکل و صندلی‌های بدون دسته که با آنها انواع آرایش‌ها را بتوان ایجاد کرد، باشد. یکی دیگر از اجزای برنامه‌ی درسی، محیط‌های اینترنتی با دو مخاطب دانش آموز و معلم است. تولید چنین محیط‌هایی می‌تواند زمینه را برای ایجاد مدارس مجازی فراهم سازد.

انتظارات اصلی از چنین محیطی به طور تقریبی مشابه نرم افزارهای آموزشی است. علاوه بر آن، محیط اینترنتی باید:

- ۱- دارای ارتباط‌ها در سطح گسترده باشد؛ به طوری که بتوان از این قابلیت برای برقراری ارتباط بین بخش‌های مختلف برنامه به منظور تعمیق و تکمیل آن استفاده کرد؛
- ۲- امکان استفاده به زبان فارسی را فراهم کند؛
- ۳- امکان دریافت بازخوردهای مخاطب خود را از طرق مختلف داشته باشد؛
- ۴- دارای محیطی برای برقرار کردن ارتباط مخاطبان مختلف با یکدیگر باشد؛ برای مثال امکان برقراری ارتباط بین معلم و دانش آموز یا معلمان با یکدیگر را فراهم سازد؛
- ۵- قابلیت جست و جو را در سطوح مختلف و از ابعاد متفاوت ایجاد کند (راهنمای برنامه درسی ریاضی دوره آموزش عمومی، ۱۳۸۴).